

סיכומים כלכליים במשקים

סיכומים כלכליים

סיכומים כלכליים נערכים, מזה שנים, ברוב הרפתות השיתופיות ברחבי הארץ. כללית, יש שחיקה ברווחיות לאורך השנים, עלייה במדדים המקצועיים והתייעלות מתמדת. שנת 2007 הייתה שנת שחיקה ברפת - עלייה בהוצאות המזון ועדכון מחיר חלקי ומאוחר. על גורם אחד יש הסכמה רחבה - גורם הניהול, במקום שיש מנהלים טובים יתר התוצאות מרשימות יותר.

יוסי בגון עושה זאת בעמק זרעאל ויש לו מספר המשקים הגדול ביותר - מעל ל-40 רפתות, בודדות ומשותפות, סטיבן רוזן, רמי פיש ויהודה שילה ברמת הגולן, בעמק הירדן, בית שאן וגלבוע, דוד נווה ושמעון נפת בגליל המערבי, דניאל הוכמן ושמאי מדיני בגרנות, פרץ שורק וגבי עדין במשקי הדרום, משה רכס ושמיל בנגב, ג'יג'י וקרלוס בערבה.

איסוף הנתונים מתבצע ברפת ובהנהלת החשבונות. בשנים האחרונות יש שיפור רב באמינות הנתונים ובדיוקם. עדיין יש ביקורת על השוונות בהתייחסות לנושאים "סובייקטיביים": עבודה, ערך מלאי, ריבית, פחתים ועוד. בסך הכול, התמונה משקפת את המצב ברפת הבודדת, אך בהתייחסות ההשוואתית, מתחייבת זהירות ועדיף להשוות לממוצע ולשאוף להיות הרבה מעליו.

הרפתות השיתופיות בכל הארץ מאורגנות במסגרת התארגנויות אזוריות, מזה שנים רבות. בין יתר השירותים שמספקת ההתארגנות, מתבצע גם סיכום כלכלי-מקצועי ברפת ובהמשך, גם השוואה אזורית, ללימוד ולהפקת לקחים. הסיכום נערך, בדרך כלל, על ידי מדריכי שה"מ בשיתוף רכז ההתארגנות ולכל אזור יש שיטת סיכום קצת שונה, על אף שעוסקים באותו תחום.

בסך הכול, התמונה משקפת את המצב ברפת הבודדת, אך בהתייחסות ההשוואתית, מתחייבת זהירות ועדיף להשוות לממוצע ולשאוף להיות הרבה מעליו

גבי עדין בנתיב ה"ה"

השיתופיים

יוסי מלול - משק הבקר והחלב

הממצאים העיקריים של האזורים בסיכום 2007:

- מכסת החלב גדלה במקצת וניתן היה גם לייצר ללא מגבלות, בגלל המחסור בחלב.
- יחסי הסחר בענף הורעו בגלל עדכון חלקי ומאוחר של מחיר המטרה, בצד עלייה גבוהה של מחירי המזון.
- מחירי בשר הפרות ירדו במקצת.
- התרומה לליטר ירדה בין 10%-15% בגין השחיקה. משקים שהצליחו לייצר הרבה חלב עודף, קיזזו את ההפסד לליטר בהגדלת התפוקה.
- תנובת החלב עלתה במקצת ובמיוחד תנובת החמ"מ לפרה, בזכות המוצקים.
- הוצאות המזון עלו מאוד (עלייה של כ-24% בעלות ק"ג חומר יבש) והגיעו לכ-50% ממחיר החלב.
- בסעיף חומרים ושירותים בולטת עלות הטיפול בזבל - עדיין לא יושמו פתרונות כלכליים.

סטיבן רוזן מסכם בעמק הירדן

סיכומי שנת 2007

שנת 2007 התאפיינה בביקוש חריג לחלב ומנגד בעלייה, ללא תקדים, במחירי הגרעינים בעולם

ובארץ. עובדות אלה השפיעו על התוצאות המקצועיות והכלכליות ולרפתנים לוקח זמן, קצר יחסית, ללמוד את המציאות ולהגיב.

כשמרבץ הפרות רטוב חייבים לייבש אותו

אפר פצלי שמו
הוא הפתרון האידיאלי

**שנת בריאות
שגשוג ושלום**

נפיר מירליוס בצ"ח

התקשרו לחנה ותקבלו את השרות המסור והמהיר

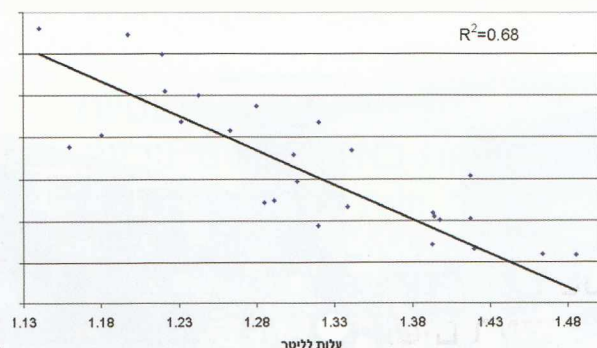
עומדים לשירותכם ומחכים להזמנה ראשונה או חוזרת

טל. 08-6234276/7 נייד: 057-7790381 פקס: 08-6209581 חנה

כשהמרבץ יבש:

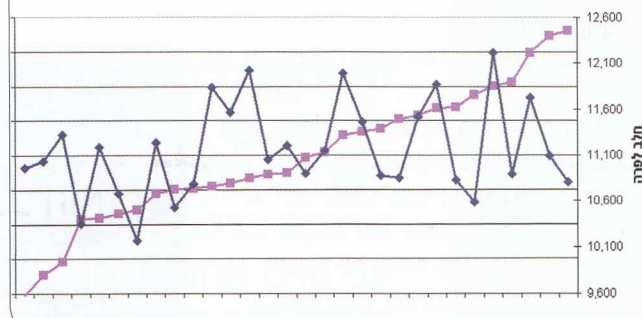
- ✓ העטינים נקיים והפרות נקיות
- ✓ פחות תאים סומטיים בחלב
- ✓ פחות דלקות עטין
- ✓ פחות זבל לפינוי

השפעת עלות ייצור ליטר על תרומה ב' לליטר

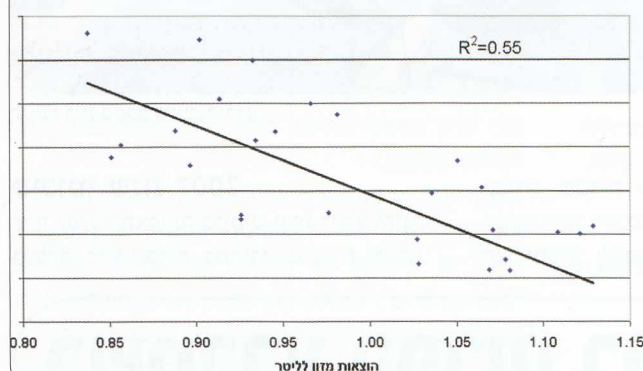
השפעת עלות ייצור ליטר על תרומה ב' לליטר

השוואת תנובת החלב לתרומה ב' לליטר חלב

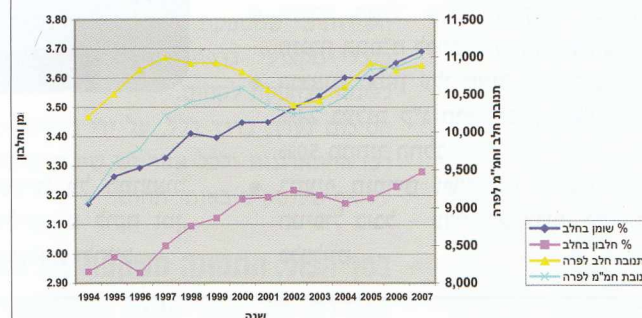

השוואת תנובת החלב לתרומה ב' לליטר חלב

השפעת עלות המזון על הרווחיות

השפעת עלות המזון על הרווחיות

שינויים בחלב ורכיבים במשך 14 שנים

השוואה מעניינת מתבצעת בנושא המסקרן. התשובה של כל הכלכלנים היא: "זה תלוי בתנאים המיוחדים בכל רפת". אם יש ברפת אנשי מקצוע טובים בהזנה, אם אין צורך בהשקעה גדולה מאוד במבנים ובכלים. אם אין בעיות בתזרים המזומנים. אזי כדאי בהחלט, להישאר בבית ולייצר את המזון באופן יעיל וזול יותר.

על מסקנה אחת יש תמימות דעים בין הכלכלנים והמנתחים - התוצאות המקצועיות והכלכליות תלויות בעיקר בגורם אחד פשוט ושמו - ניהול.

ההבדלים בין הרפתות לאורך השנים, נובעים יותר מכול ביכולות הניהול של המנהל - במקום שיש ניהול ומקצוענות יש גם תוצאות טובות יותר. ■

קשר חיובי אך חלש מאוד. פיזור הרפתות על פי התנובות אינו נותן מתאם מובהק.

$$r^2=0.01$$

2. השפעת עלות יום כלכלה על הרווחיות - הרבה יותר חזק ויש קשר ברור בין העלות לבין הרווחיות. $r^2=0.33$

3. השפעת ייצור חלב עודף על הרווח לליטר במכסה - חיובי ודי צפוי. $r^2=0.22$

4. השפעת גודל העדר על הרווחיות - קיים קשר חיובי אך לא מספיק חזק - $r^2=0.05$ בעמק הירדן.

5. השוואה בין קבוצות קצה ברפתות - הרבע או העשירון העליון מול המקביל התחתון בסיכום.

ההפרשים בין קבוצות הקצה גדולים ביותר ובמכסה ממוצעת מגיעים עד למיליון שקל לרפת! שווה להתאמץ, ללמוד ולהתקדם.

6. מזון מייצור עצמי או ממרכז מזון חיצוני -

● קיימת התייעלות מה בתחום העבודה, בגין תשומת לב ועלייה בייצור על אותו כוח אדם.

● ירידה בשיעור הוצאת פרות מהעדר -8% 10% פחות - החזקנו "כל זנב" כדי לייצר מקסימום.

● בגלל השונויות בייצור חלב עודף, המדד הנכון הוא תרומה לליטר חלב במכסה ולא ליטר מיוצר.

● מפטמות העגלים הפסידו כסף והרבה - עלייה במחירי המזון וירידה במחירי הבשר.

● ההבדלים בין הרפתות גדולים מאוד ויש מה ללמוד ולשפר!

המנתחים עושים ניתוח הממצאים וההשוואות ומעניין לעקוב אחר המסקנות שלהם מהתוצאות המפורטות של הרפתות:

1. השפעת תנובת החלב על הרווחיות - יש